

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi és gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazd. egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

Megyeház.

intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az eperjesi népbank helyiségeiben, Ióuteza 2.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

Hirdetési díj:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.

Nyilt-tér minden sor 10 kr.

A választott tisztviselők jövőjének biztosítása.

A legközelebb megtartandó törvényhatósági közgyűlés során, a tanácskozmány tárgyai közt, a tisztviselők nyugdíjaztatása ügyét is feljegyezve látjuk.

Habár ez ügyet ismételtel megvittattuk, fontosságánál fogva nem találjuk feleslegesnek, ha ezen, a jövőre is kiható fontos ügynek egy pár szót szentelünk.

Ezen lapok 9-ik számában egy m. bizottsági tagnak aláírásával ellátott cikkben — a nyugdíjaztatás eszméje meg lett támadva.

Az idő rövidsége miatt ezen antagonizmus részletes ezafolatába nem bocsátkozhatunk; nem is találjuk szükségesnek, mennyiben egyfelől az idézett cikk a következő számban alaposan meg lett ezafolva, másfelől mert a nyugdíjazás eszméjének támadásául felhozott érvelések latolgatásából maga az olvasó könnyen felfedezi azok sántikáló voltát, valamint az ezen érvelésekből kifolyó okokat megdöntő következtetéseket, és az ezekből önkényt előtérbe lépő oly eshetőségeket, melyek éppen szükségessé teszik azt, hogy az elaggott vagy munkaképtelenné vált s rendszeren vagyonatlan tisztviselő már humanisztikus szempontból is azon testület által nyugdíjaztassék, melynél élte legszebb évein át munkálkodott, — tekintet nélkül arra, vajjon az illetőt a körülmények készítették-e a tisztviselők elvállalására, vagy azt megfizetésül fogadta el.

Mellözve tehát a ezafogatást, annál is inkább, mert az már szuperált dolog, a mennyiben törvényhozásilag ki van mondva, hogy 1886. évi augusztus hó 15-ikétől számítva egy év alatt minden megye köteles nyugdíjalapról gondoskodni, — forduljunk a nyugdíjaztatási szabályzat érdemének és a

szabályzatot előterjesztő jelentésnek bírálatához.

A szabályzat érdemét illetőleg, habár több oldalról hozzáfér az észrevételezés és kifogás — csak a következőt mint életbevágót emeljük ki.

Ugyanis nem találjuk helyesnek, hogy a tisztviselők nyugdíjaztatásánál a szolgálati évek kezdete csak 1871. évre tétettek, mert ha már egyszer a nyugdíjazás elhatározatik — azt hisszük, hogy mindazon évek beszámítandók, melyekben a testület tisztjei sorában a törvényt tényleg szolgálta, miből önkényt következik, hogy az illető tisztviselő ha az 1871. vagy az 1867-ik év előtt szolgált éveit számba vétetni kívánja, azok neki beszámítassanak — azzal, hogy a multa nézve az érdekelt tisztviselő bizonyos mérsékelt díjakat pótlékként befizetni köteles legyen.

Továbbá kifogásolnunk kell azon intézkedést, mely szerint a megyébe bevezetett városok is a nyugdíj létesítésébe bevonatnak ugyan, azonban tisztjeik közül csak a legnagyobb fizetést húzó két tisztviselőre terjesztetik ki. Ez nézetünk szerint nem fér össze az igazsággal, — nem is jogos s nem is méltányos.

Mert ha már a nyugdíjalap létesítéséhez való hozzájárulásba a városok is bevonatnak, miután tisztjeik a jogosultságra és kötelezettségekre nézve egymás közt és egyáltalában egy színvonalon állanak — önkényt következik, hogy vagy valamennyi városi tisztviselő és szolgálta befogadandó, vagy egy sem. Ez utóbbi annál indokoltabb, miután tudomásunk szerint a városok — nevezetesen Eperjes sz. k. városa — tisztjeinek nyugdíjaztatását tényleg elhatározta és annak első alapját letette.

A mi a jelentés azon passzusát illeti, melyben annak indoklásául, hogy a városi tisztviselők közül csak

a legnagyobb fizetést élvező két tisztre terjesztessék ki a nyugdíjazás — erre már fentebb futólág tettük meg a megjegyzést; itt már csak azt emeljük ki, hogy azon érvelés: mintha a polgármester maga, vagy egyetemben a kapitánnyal, képviselné a várost — ezen nézet teljesen téves, és valamint a törvénybe, úgy a kormányzatkéleg megerősített városi szervezeti szabályzatba is ütközik. A várost a képviselőtestület, a tanács és adott körülmények közt a polgármester, akadályoztatása esetén pedig nem a kapitány, de törvény szerint egyike a tanácsnokoknak képviseli, lévén ugyanis a kapitány a tanács végrehajtó közege, nem pedig a város képviseltetésére hivatott tisztviselő.

Ajánljuk e sorokat a törvényhatósági közgyűlés figyelmébe.

Jégbiztosítási szövetség.

(Kivonat a Gazdasági Lapok 1886. szeptember 5-ki számából)

Az összes elemi biztosítások közt kétségtelenül a legelhanyagoltabb és a legelmaradottabb a jégbiztosítás, mely pedig a gazdák jövőjére ép oly fontos és nélkülözhetlen, mint az elemi biztosítás akármely ága. A jég által elvert terményben nemesak a gazda jóvedelme, hanem beruházott s a jövő termeléshez újabbban szükséges tőkéje is veszendőbe megy.

Mi legyen annak oka, hogy ezen biztosítási ág, gazdáink körében nem vált általános szükségé s hogy nem halad annyira előre, mint a tüzbiztosítás, annak részletes és beható fejtegetése ezuttal feladatunk körén kívül esik. A gazdák főleg a biztosítási díjak nagyságát okolják. Az intézetek pedig a biztosítási díjak nagyságát részben, de csak részben a biztosítás csekély mérvű elterjedésével, kivált a jégnek kevésbé kitétt vidékeken, de főleg a nagy mérvű kockázattal, melylyel a biztosítási ág jár, indokolják. Hangsúlyozzák — s ez elv ellen csak az államszociálisták tesznek kifogást — hogy a díjak arányban kell állani a kockázattal. Rá is mutatnak azon nagy veszteségekre, melyeket csak évről-évre szenvednek s a melyek a jégbiztosítást nem nyereséges, hanem nagyon is kockázatos vállalatokat akarta alkalom advával, több ezer löerejű villamfolyam segítségével galvanizálni.

állatokat akarta alkalom advával, több ezer löerejű villamfolyam segítségével galvanizálni.

Gripping szomszédságában egy másik tudós lakott, bizonyos dr. Bowley, a ki szintén kísérletet tett, de nem a villanyosság segítségével, hanem „in anima vili.“

Egy ízben heteken keresztül tartózkodott minden tápláléktól, csakhogy tisztában legyen azzal az érzéssel, mely az éhen haló embert elfogja. Máskor saját magán próbálta meg a különféle mérgek hatását; saját magán, mivel neje határozottan megtagadta beleegyezését ahhoz, hogy rajta tegyen ilyen próbákat.

Bowley és Gripping jó barátok voltak, a mennyire tudós közt szó lehet barátságáról. Nem lehettek együtt tíz perezig, anélkül, hogy valamely tudományos kérdés fölött hajba nem kaptak s egymást össze nem szamarazták volna. De azért mindig kibékültek, mert nem bántották egymás vesszőparipáját: Bowley cseppet sem értett a galvanoplasztikához, Gripping ellenben egészen járatan volt az élettanban.

Egy reggel Bowley kísérletet akart tenni egy sajátálalmányu és meglepő hatású altató szerrel. Meg akarta tudni, mit érez az ember a tetszhalál alkalmával. Mielőtt bevette volna az altató szert, magához hívatta Dodl urat, a boncztan rendes tanárát, s arra kérte, hogy 48 óra lefolyása után térítse ismét magához a szokásos módon, mely abban áll, hogy a tetszhalott gyomrát erősen dörzsölik és arczát jól össze-visszaverik.

latta teszik s a melyet — ebből nem igen csinálnak titkot — csak a többi üzletágakra való tekintetből és azok kedvéért gyakorolnak. Köztudomású, hogy hazánkban mindazon vállalatok, melyek üzletkörükben tisztán csak a jégbiztosításra szorítottak, azon módon, a mint keletkeztek, el is enyésztek, nem valának képesek megállani. De a külföldön is tétettek és tétetnek még mindig hason tapaszlatok, melyek a tisztán a jégbiztosításra szorított vállalatokat rövid életűeknek bizonyítják. Látjuk ezt mindenütt ott, hol, mint nálunk, e biztosítási nemet főleg vagy csaknem kizárólag azon vidékek gazdái karolják fel, melyek leginkább, a leggyakrabban, de egyszersmind a legintenzívebben vannak a jégházaknak kitéve, kevésbé vagy egyáltalában nem azon vidékek gazdái, melyeken csak ritkán van jégeső. De hogy mennyi kockázattal jár a jégbiztosítás, láthatjuk azon különféle kautelákból is, melyekkel Bajországnak a törvény az ottani állami jégbiztosító-intézetet körülzárolta. Korlátolta az egyes vidéken elvállalható kockázatokot, korlátolta az intézet szavatosságát s miután elfogadta a fix díjtételek rendszerét, kikötötte azt, hogy esetleg a károkat csak részben fogja megtéríteni. A badeni nagyhercegségben a kényszerjégbiztosítást, különösen a szőlőbirtokok érdekében, kikötötték és nagy mérvben károsít meg a jég, követelték. Ezzel akarták elérni, hogy a jobb vidékek, a kedvezőbb helyzetben levő gazdák a biztosításban részt vegyenek. A betervezett törvényjavaslatot azonban nem fogadták el, mert nem akarták az egyik vidéket a másik előnyére, a buzatermelő gazdákat a szőlő-gazdák javára terhelni.

Az első magyar általános biztosító-társaság, mely gyors felvirágzását vezérferfiúi ügyessége mellett kétségtelenül az akkor hazánkban létezett, de csak tengéletet élt két biztosítási szövözetet beolvastatásának köszönheti, a jégbiztosítási ágban hirtelen a szövözetet elvet kezdte vallani. Hazaszerte körlevelet és programokat bocsát szét, melyekben a gazdákat felhívja és buzdítja, hogy vezérlete alatt szövetségé alakuljanak. A ki ismeri azon elkeseredett harcot, melyet egyfelől a külföldi komolyan számbavehető, másfelől pedig a legkisebb figyelmet sem érdemlő, pusztá hasonlóságból előszökő biztosítási irodalomban a részvény-élv a kölcsönösség elvével s viszont folytat, azt bizonynyal meglepi, hogy honnan ered egyszere a részvénynek e bajnokoskodása a kölcsönösség mellett. A részvény akarja életbe hívni a kölcsönösséget.

Dodl szívesen fogadta el a megbízást, azonban kikötötte magának, hogy „pro domo sua“ is eksperimentálhasson.

El lett azután határozva, hogy senkit sem avatnak a titokba, hanem a saját szakállukra járnak el a dologban egészen úgy, mintha valóságos halottról volna szó. Csupán akkor lép közbe Dodl, mikor már tudós barátját el akarják temetni.

A szerzett tapasztalatokról nagy-nyolezardetű kötetet fognak kiadni, amelyben Bowley leírja benyomásait.

Mikor elváltak, Bowley azt sugta Dodl fülébe:

— Tehát holnap reggel!
Dodl pedig egyet kacintott, a minék az volt a jelentése:

— Sok szerencsét, rám számíthatsz!

Hiven ígéretéhez, Bowley lenyelte az altató szert. A hatás nem késett sokáig, negyed óra múlva ott vergődött neje és családja karjai közt, a kik a tudós segélykiáltására előrohantak.

— Meghalt! — sikoltott mistress Bowley.
— Meghalt! — ordított a család, aki még soha sem volt hasonló helyzetben s akít azért mélyebben érintett az eset.

Bowley asszony az ágyra fektette az „in partibus“ halottat, aztán prüszkölgető szeret küldött a patikába. De e szer, bármennyit tömtek is belőle Bowley orrába, nem tett semmi hatást. A derék tudós úgy viselte magát, mintha valóságos halott lett volna. Mit lehetett volna a jeles delnő, elküldött az egyetemre, hogy férje kollegáit tudósítsa a súlyos csapásról.

TÁRCZA.

Töprengés

Midőn az éj komor sötéte
A néma tájon elterül
S titokzatos esend, sivi béke
Álomra intve leng körül,
És örök lángjai az égnek
Miként halottra gyász-szövének
Lövellik fényüket rém, —
S a lenge szellő száll a réten:
Mintha sratva pusztá létem,
Lelkem sóhaját hallandám!

Kerül a szelid álom engem
S ezernyi gyötrő képzelem
El-dragadja messze lelkem,
Meg nem pihenve sohasem.
S fennen csapongó képzelmetül
Izzó agyam úgy ég, úgy szédül!
Lázás fejemnek vére forr...
Ismerni vágy az élet titkát
Lelkem, de csupa zúr, a mit lát —
S kudarcot vall mindannyiszor.

Nagy Isten! mért nem gyűjtsz világot,
Elűzni lelkünk éjjelét?
Miért hogy egyedül te látod,
S nem tudja senki végzetét?
Az élet célját mért nem tudjuk,
De mint vakok, sötétbe futjuk,
Taposva ezer tévutat,
S nem tudva, ha szivünk kiégett,
Mi vár ránk: öröklét? enyészét?
Üde-l vagy örök kárhozat?!

De óh, a bús sejtésnél hátha
Még bizonyosabb a tudás!
S mi önmagadnak súlyos átka,
Nem törőd, hogy viselje más...
Oh többé már nem vádol lelkem,
Magamba zárom nagy kevertem,
Mint a tizedet tenmagad...
Csak hagyj bizonytalanban élnem,
Nyomorban a gyönyört remélnem,
Csak hagyjad dőre álmodat!

Ásguthi Aladár.

Szerelem és galvanoplasztika.

— Oscar Michon elbeszélése —

Minden ember tudja, hogy Amerika a szélsőségek, a vakmerő kísérletek s a földedések hazája. Így aztán dr. Gripping sem akart kevesebb lenni, mint többi földjei, akik folyton lázba ejtik kísérleteikkel az ő és az új világot.

Hogy ezelejtől élelje, a galvanoplasztikára adta magát, valóságos dühvel bronzirozott mindent, ami keze közé jutott.

Jaj annak a tárgynak, amelyre tekintete esett! Egy pillanat s már galvanizálva volt. Otthona valóságos raktára volt az ezüsttel, arannyal és rézzel bevont mindenféle színű tárgyakkal.

Gripping kicsinyelte az így elért eredményeket. Képzetele nagyszerűbb kísérleteket látott; legszívesebben galvanizált volna egy egész bivalyt, egy tevét életnagyságban, vagy egy elefántot harezai pozitívában. Hogy ilyen eredményre juthasson, óriási villamos fűrdőket készítettett, amelyekben a legnagyobb

mely hazánkban eddig nem tudott zöld ágra vergődni.

Végre ehhez nekünk semmi közünk. Minket csak az érdekel, hogy mit ígérnek és mit követelnek azok a szétkildott programmok s a közügy érdekében teljesen tárgyilagosan akarjuk azokat fejtegetni.

E programmok első pontja azt mondja, hogy a magyar általános biztosító társaság, azon czélból, hogy a magyar gazdaközönség érdekében, terheinek megkönnyebbitése végett a díjak fokozatosan leszállítsanak s ennek folytán minden gazdának lehetővé tétessék terményeinek biztosítása, biztosított felei körében „Magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége” czim alatt egyetlet alakít. — A jégvizlet eredményezte tiszta jövedelem a szövetség tagjai illeti. Ennek fele tartalékalap alakítására fordítatik, a másik fele ellenben, amennyiben ez az évi díjbevételek 5%-át eléri vagy meghaladja, a tagok közt befizetett díjak arányában, az üzletét követő évben megosztja, illetve ezen nyereségrészt azok díjbevételeinek leszállítására fordítja. A tartalékokból fedeztetnek első sorban az üzleti veszteségek. Ha a tagok közt felosztandó nyereség valamely évben nem éri el a díjbevételek 5%-át, az nem osztatik fel azonnal a tagok közt, hanem átvitetik a következő évre.

Ezek az ígéretek; lássuk a kötelezettségeket. A tag 12 éven át tartozik összes terményeit illetve azok azon részét, melyet rendszeresen biztosítani szokott, az első magyar általános biztosító-társaságnál biztosítani, más társaságnál terményeinek még csak egy részét sem biztosíthatja. A szövetség tagjai kötelesek egy évi díjösszeg erejéig készfizetési kezességet vállalni.

A szövetség tagjainak kölesősön szavatossága ezen összegezen túl nem terjed. A kárfizetéseket az első magyar biztosító-társaság az évi díjakból és a tartalékalapból teljesíti. Ha ezek a károk és az egyéb költségek fedeztetére nem volnának elegendők, egyelőre az első magyar biztosító-társaság nem követelhet további díjbevételeket, hanem köteles a hiányzó összeget a szövetségnek 5%-os kamattal mellélt előlegezni. Az előlegezés azonban végéig éri, a mint az felemészette az évi díjakat, a tartalékoktól és a szövetségi tagok által nyújtott biztosítékok 1/4 részét. Ezen eset bekövetkeztével az első magyar-biztosító-társaság jogosítva van felektől a megfelelő összegeket bekövetelni, illetve bíróság behajtani. A 12 év leteltével a szövetség feloszlik s a tagok közt felosztatik a tartalékok, illetve a tagok kötelesek az esetleges veszteségeket pótlóztaték teljesítése által megtéríteni.

(Vége köv.)

Különfelek.

Nagyszerű alapítvány. Tudvalevő, hogy Szent-Andrássy Lajos az utóbbi évek alatt már többször adta jeleit rendkívüli áldozatkészségének a közügy iránt, a mennyiben különböző tanügyi czélokra már eddig is mintegy ötvenezer forint alapítványokat tett. Erdeméi elismerésül csak nemrég a Ferencz-József-rend lovagkeresztjével ruházta fel ő felsége s az érdemrendet a megye és város küldöttsége ajándékozta át a kitüntetettnek. E. hó 11-én azonban Szent-Andrássy összes eddigi adományait és alapítványait messze fölülmúló szinten páratlan alapítványt tett az eperjesi kir. főgimnázium javára. Szándékát megközelítőleg közölvén Berzeviczy Albert államtitkárral, mivel régóta baráti ismeretségben áll, az ő tanácsát és intézkedését kérte ki, minek folytán az államtitkár Klamarik osztálytanácsossal, mint a középiskolai ügyek referensével és Weber miniszteri építésszel e. hó 10-én Eperjesre utazott, hol a betegsége által szobájához lánczolt

Szent-Andrássy előttük és Tergina kir. tanfelügyelő előtt azon ünnepélyes kijelentést tette, hogy Eperjes fővezetésének középpontján levő, két utcára néző, több mint másfélszáz forint értékét képviselő palotaszertű, nagy, új házat, mely Eperjesnek egyik legnagyobb s határozottan legdíszesebb épülete, az eperjesi királyi katolikus főgimnázium czéljaira az országos tanulmányalapnak ajándékolja. Berzeviczy államt. meghatottan nyilvánította a kormány köszönetét e nagyszerű adományért s haladéktalanul megette az intézkedéseket az alapító oklevél megfelelő kiállítására. A miniszteri kiküldöttek meg az nap beható szemle alá vették a szóban forgó házat s nagyjából megállapították az átalakításokat, melyekre a tanítványok elhelyezése czéljából szükség lesz. Az eperjesi kir. főgimnázium és szerint rövid időn oly épületbe jut, minőnél nagyobb és szebb alig áll egy vidéki középiskola rendelkezésére; valószínű, hogy ez épülettel a meglévő alumneum egy kis internátussá fog fejleszteni. A kormány gondoskodni fog róla, hogy a nagylelkűségéről már is országzserte ismeretes adományozó neve és nemes tette a megajándékozott intézetben méltóképen megörökíttessék.

Kinevezés. Hazslinszky Gyula szepes-iglói vándortanító a kassai gazdasági tanintézethez rendes tanárnak, s Dessewffy Árpád megyei közg. gyakornok az eperjesi kir. tszékhez díjas gyakornoknak nevezették ki.

Kis-Szeben város polgármesteréről tudvalevőleg Eiszelt Antal a lemeszi segédszolgabíró lett megválasztva. Ezen választás elen két városi képviselő felebbeztést nyújtott be a megyei törvényhatósághoz, minek következtében a polgármesteri állás az ügy elődöntésig betöltetlenül maradt. Valóban esodálkozunk a felebbezők eljárásán, kiknek eljárása annál inkább érthetetlen akadékoskodás, mert a jelölt annak idején egyhangulag meg lett választva s a kis-szebeniek kéreése sem találhattak volna jobb erőt és alkalmasabb embert s a megválasztottnál. No de alig szenved kétséget, hogy a választás a megyei törvényhatóság által meg fog erősíttetni, s a felebbezők sem viendik az ügyet a miniszterium elé!

Megegy költségvetés. Az 1886-ik évre szóló költségvetést a megyei állandó választmány mult pénteken letárgyalta s azt 66.315 frt 50 krnyi bevétellel és 64.483 frt 98 krnyi kiadással elfogadás végett a legközelebbi megyei közgyűlésnek ajánlotta.

Kolera elleni intézkedések. Mult esütörtökön a megye alispánjánál, a fenyegető kolera-járvánnyal szemben követendő övrend intézkedések megtétele czéljából, egy a város polgármesteréből, kapitányából, megyei- és városi főúrsozokból és a megyei főjegyzőből álló bizottság, tanácskozott. Határozatba ment, hogy a már eddig is tervbe vett intézkedések foganasításának, a lakosság felhívásának, hogy miasmatikus helyiségek desinfectiójáról gondoskodjék (a külvárosok járvány esetén rendőrileg fognak desinfectiálni); hogy a esatornák hetenkint legalább egyszer tisztíttassanak; a pénzalkalások azonnal bezártassanak; a Flórián utcában megtartani szokott borkereskedés rendőrileg betiltassék s végre járvány-barakról lévén szó, hogy ilyen csak azon esetre fogna kiépíttetni, ha a járvány nagyobb mérvben kiütne, addig e czélra teljesen elegendő a kalvária melletti iskola épület, mely járvány esetén a betegek betegadására alkalmas.

Vasuti menetrend október hó 1-től. A es. kir. szab. kassa-oderbergi vasut menet-terve október hó 1-től következőleg van megállapítva. Kassáról Eperjes felé indul reggel 6.28 p., 3.12 és 9 órakor. Erkezik Eperjesre 7.48 p., 4.33 p. és 10.07 p. Orló felé indul Eperjesről kétszer 8.40 p. és 4.40 p. Eperjesről indul Kassa felé 5.50 p. reggel, 11.30 p.

gondolat támadt. Ez volt az, amit ő kísérletnek „pro domo sua” nevezett. „Ha én Bowley barátommal esakuzyan át akarom éreztetni egy tetszhalott minden kínját — így kalkulált a gonosz Dodl. — akkor ugy kell tennem, mintha én is halottnak tartanám. Később ő is meg fogja köszönni esinyemet, s a mi fő, a könyv csak nyerhet vele!”

Mikor az egész tudós hentesbanda eltávozt, Dodl szomorú arczot öltött s bus hangon kezdé barátját apostrofálni:

— Szegény barátom, — mondá, — mintha önmagával beszélne, — szerencsétlen martyria a tudománynak, ugy látom, tulságosan vettél be az altatóból s már most igazán halott vagy. A tudomány sokat veszített benned, egy igazi bajnokot, a ki mindenletette oltárára!

— Eredj te bolond! — gondolá magában Bowley

— Emléked örökké fog élni, — folytató a gonosz Dodl, — lényesen fognak eltemetni (meg is érdemled), de előbb föl fogunk boncolni, hogy az altató szer hatását tanulmányozzuk rajtad. Miután a bonczkés átjárta belsődöt, szépen össeze fogunk varrni, s hogy barátságomnak jelét adjam, magam fogok az egész operációra fölügyelni.

— Mi a manó! csak nem tart igazán halottnak? — Ez rossz tréfa volna!

— Isten veled kedves barátom, isten veled! — folytató a semmirekellő Dodl, lábujjhegyen hagyva el a szobát.

Alig ment el Dodl, mikor már Grippling lépett be Bowley asszony társaságában.

— Kedves jó férjem, — mondá sirva a nő — kimondhatlan fájdalom tölti be szívemet. Légy nyugodt, emléked örökké fog élni szívemben! Azonfelül még olyan emléket

délben és 8.25 p. este. Budapestre érkezik 1.30 p. délbén, 9.15 p. este és 8.20 reggel. Budapestről indul 7.10 p. este, 7.25 reggel és 7.25 reggel és 2.20 p. délbén.

Jakab Lajos szinigazgató zsúfolt házak előtt játszik Makón. H a aszínházlátogatás kedve le nem lohad, az igazgató az ottani saionsot egy héttel megtoldja s Kassára csak szeptember 24-25. vonul be, hogy az előadásokat október 2-án megkezdje.

Az 1886 - 87-iki országgyűlés harmadik ülésszakát e hó 18-án, szombaton nyitották meg a királyi leirattal. A legközelebbi üléseket a ház alakulása fogja igénybe venni. A házszabályok értelmében minden ülésszak elején újból választandók: az alelnökök, háznagy és a hat jegyző, míg az elnök az első ülésszak elején az egész országgyűlés tartamára választatik. Ezenkívül új választás alá esik a tizenköt bizottság. Mindezek a választások, s általában az alakulásra vonatkozó teendők végbe mehetnek két-három ülés alatt, ugy hogy a szerdán tartandó ülésben, már sora kerülhet a kilátásba helyzetet interpellációknak. Képviselői körökben több interpellációról beszélnek: így a többi közt: a bolgárügy, a Janszki-ügy, a pápai enczyklika s a kolera tárgyában teendő interpellációkról.

Nem „megye” hanem „vármegye”. A belügyminiszter egy szabályrendelet tárgyában leérkezett leiratában kimondta, hogy az újabb törvényhozás szemelmének megfelelőleg a törvényhatóság nem megyének, de vármegyének nevezendő.

Követésre méltó. Zemplénmegye közönsége szeptember 14-én tartott közgyűlésén a közművelődési czélra egyhangulag megszavazta az 1% pótdátot. Hát a mi szegény magyarországi életünkkel vajjon ki törődik?

Az adók behajtása tárgyában a pénzügyminiszterium a főispánokhoz és az adófelügyelőséghez újabb szigorú rendeletet bocsátott ki, melyben az adófelügyelőknek köteleseggé tétetik, hogy miután június és július hónapokban az adók behajtása korlátozva volt, augusztus hónap pedig már nemesak a mezőgazdasággal foglalkozók részére nyitlak meg a források, hanem ennek folytán az ipar és kereskedelem is új lendületet nyert, az adók egész szigorral hajtassanak be s különösen a hátralékosok ne csak megintessenek, hanem ha nem fizetnének, a végrehajtás is alkalmaztassék.

Szakítsunk a német kulturával! E czim alatt Ugron Gábor a kolozsvári Ellenzékben cikket ír, a melyben a többi közt így szól: Idegeneket bámolunk, idegent majmolunk, idegenesen fecsegünk, mint egy kaczer léha hölgy. Olyanok akarunk lenni, mint a francziák, az angolok, a németek, az olaszok, a helyett hogy ahöz akarnánk hasonlítani, a ki vagyunk: a magyarhoz. A kulturánk idegen ezafrang, mely eltakarja esuinal a magyart A berlini és müncheni visszautasítás, a multévi drezdai botrány jó lesz talán arra, hogy a németek utánzásával felhagyjanak Magyarországon. Nem kell a németnek a magyar, tehát ne kelljen a magyarnak se, a mi német. Nem elég, hogy kétszer elrugott magától a nagy német nemzet, hogy mi arra a gondolatra jöjjünk: szakítani kell a német civilizációval és teremteni kell magyar civilizációt, mely nincs a német nemzet képe után másolva. Ha e gondolatot csak 100 értelmes ember megérelte, akkor indokolt a mi örömmük a müncheniek és berliniek eljárása fölött. Nyelvünk tele van germanizmussal, háznak német nevelőnőkkel, háznak német hadsereggel, tudományunk német elmélettel és köddel, irodalmunk német lapokkal, utczánk német felirattal, a város német iparossal, a mező német

telepekkel, az iskola német leaczkével. Valóságos német özönben uszik a magyar és a magyar műveltség. A német életnek befolyása már is végtelen reánk, hisz realunióban élünk a németet játszó Ausztriával, szövetséget kötöttünk a német birodalommal. Német érdekösség, német hegemonia az, a mi politikai tevékenységünket határozza, irányozza, erőnkét vezeti és elhasználja. Mindenben jármot viselünk: szellemi, anyagi, politikai jármot s mindez a járom német. A veszély, mely fenyeget, az, hogy németek leszünk. E veszélyt, ha simogat, édesget, kényeztet a német, el nem kerüljük, mert idegent imádó és utázó természetünk, akkor egész gyengítő hatalmával zsiobasztana meg bennünk, mindazt, a mi nemzeti a hogyan Mária Terézia alatt történt. Hanem ha üldöz, méltatlanul bántalmaz, kigunyol, eltaszit a német, akkor biztos, hogy felébred, mert mást nem tehet: önéretünk és vagyunk újból és egyidőre magyarok, testben lélekben, ruhában. Szakítanunk kell a német kulturával és támaszkodni kell a magyar kulturával és támaszkodni kell a magyar kulturával. Minden izét a szabadság és önkormányzat hatja át, a mi megfelel multunknak és törekvésünknek. Az angolnak humora van, mint a magyarnak. Az angol nyelv világrésznek nyelve és nem esupán egy eszárságé, mint a német. Az angolok szellemi és fizikai inváziójától nincs mit tartanunk, hisz nem laknak királyi palotánkban. A német nyelv tanítását iskolánkban az angol, Schillert,Shakespeare, Göthét Longfellowval, Rankét Macaulayval kell feleserélni. „Nem lehetséges”, fogják mondani. Miért ne? Hisz Oroszország, Románia, Szerbia s az egész kelet francia civilizációval él és nem némettel. Ha nekik a német nyelv felesleges, tölünk függ, hogy nélkülözök azt mi is. Miért legyen a Kárpátoknál épen a német kultura határa? Miért ne eshetnék vissza két évtized alatt a Lajtha mögé? Addig mindig kísérteti fog az egységes Ausztria, míg a dualizmus az alkotmányban van esupán, az életben pedig a civilizációknak egységes hadserege hatja át mindeanapi, legbensőbb gondolatainkat és tevékenységünket. Új felszabadulás, alkotmányunk kiegészítése, önállóságunk kezdete lesz, a midőn a német kulturával szakítunk és az angol vagy francia segítségével sajátos magyar civilizációt kezdünk teremteni, Szakítsunk a német kulturával!

Érdekes ülés. E hó 17-én volt a megyei állandó választmányunk első ülése, melyen az új törvény értelmében már nem, mint eddig az alispán, hanem a főispán elnökölt. Ő méltósága üdvözölvén az egybegyűlt tagokat, a midőn az elnöki székét első ízben elfoglalja, nem teheti, — ugymond — hogy bár rövid, de őszinte néhány szóban ne jelentse ki, hogy a megyei adminisztrációban mindig kiváló szerepet játszott állandó választmány eddigi majdnem 12 évi eklyuson át egy oly férfiu vezetése alatt működött, ki a közigazgatási teendők körüli jártassága, kiváló ügybuzgalma, lankadatlan és kitartó munkássága által elévületlen érdemeket szerzett az adminisztráció terén, érti Péchy Zsigmond alispánt, ép azért saját részéről is teljes mérvben elismervén ebbeli bokros érdemeit, tiszta szívből hozzájárul azon köszönethez, melyet ezen választmány neki utolsó ülésében megszavazott. Másrészt azonban sokkal jobban ismeri ügy elődje mint az állandó választmány minden egyes tagjának ügybuzgalommal párosult tevékenységét s alapos reménye van arra nézve, miszerint őt elnöki tiszte vitele közben kifejtendő becsületes és pártatlan működésében teljes mérvben támogatandjak s midőn ezt a maga részére kéri, az ülést megnyitja. Ezen lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után szót emelt Péchy Zsigmond alispán s mindenek

Várj csak, ezt megkeserülöd. Jó szerencse, hogy bizhatok nöben.

Grippling arra használta az özvegy zavarát, hogy térde boesátkozva, fehér kesztyűt huzzon kezére s így ünnepélyesen kérje meg az „özvegy” Bowley asszony kezét.

— De uram, ön nagyon siet! — kiáltott ez, — hiszen férjem teste még meg sem hült.

— Amit ön mond, az csak képlettel bír érvénynyel, mert az imént tapogattam meg testét s azt találtam, hogy jéghideg. Ne tessék tehát e miatt habozni.

— Isten neki, elfogadom! — mondá pillanatnyi habozás után Bowley asszony.

— Ah, a nyomorult! — dühöngött magában Bowley.

— Nem volna olyan kegyes, ezt az ígéretet az elhunyt holttesténél megpecsételni! — kérde ünnepélyes hangon Grippling.

— Okvetlenül szükséges ez?

— Miért ne tennők, mikor nem kerül pénzbe s a mellett olyan regényesen veszi ki magát!

— Nem bánom. Annál is inkább teszem, mivel kötelességemnek tartom az elhunytól engedelmet kérni erre a lépésre.

— Rajta tehát!

Bowley asszony odalépet a ravatalhoz, amelyen férje fekdét és pathetikus hangon kérdezte tőle, mit tart Grippling barátja tervéről. „Nem tagadhatok meg tölem beleegyezésedet, — mondá siránkozva, — mert jól tudod, hogy nagyon fiatal vagyok még s nem tölthetem egész életemet gyászban. Aztán nem is voltam melletted mindig boldog, mert nagyon gyakran hagytl magamra, hogy békáidhoz siess, melyeket elevenen tűztél nyársra, hogy az élet titkát kilessed. De

emelek sirod fölött, hogy az utókor bámulva fog megállni előtte.

— Imádotlóm, — sóhajtott Bowley — a míg életem (azaz: most is élek!) félreismeretek! Nem ölhetlek meg, de soha sem fogom ellefeljeli, hogy mit akarsz értem tenni. Igazán szívrehajto!

— Grippling ur, — folytató az özvegy, — lesz szíves magára vállalni a siremlék elkészítését?

— Szívesen! — válaszolt ez, a kinek már megvolt a saját terve.

— „Szívesen”? ez talán kissé sok? — mondá nehezelve az özvegy.

— Nem találok más kifejezést, mikor abban a szerencsében részesülök, hogy önnek némi szolgáltatást tehetek s a mellett néhai barátom dicsőségéhez is járulhatok.

— Derék nő! — gondolá a mozdulatlan-ságában egy mumúra emlékeztető Bowley, — mindeure gondol! Mint szeretnék nyakába borulni!

— Most pedig, miután megegyeztünk erre nézve, — folytató Grippling, — s miután ön özvegy, engedje meg, hogy valamást tegyek önnek. Rövid vallomást, minden szó-fölöslegest mellőzve, amint ez egy igazi amerikaihoz illik: égő türelmetlenséggel vártam férje halálát, mert szeretem önt!

Az özvegy három lépést hátrált.

— Igen asszonyom, szeretem önt — folytató a rosszlelkű Grippling — tovább nem hallgatom el, bármilyen szigoruan tekint is rám; szeretem örülni s lelmem minden hevével.

— No nézze meg az ember! — gondolá magában Bowley, — ilyenek a mai barátok!

előtt meleg köszönetet mondott azon szívélyes szavakért, melyekkel ő méltósága eddigi működéséről megemlékezett; másrészt pedig az állandó választmány részéről és nevében biztosítja főispán ő méltóságát, hogy az ezental elnöksége alatt működésre hivatott állandó választmányban ép oly odaadással fogja teljesíteni a közügy előmozdítására irányított tevékenységét, mint tette azt eddig is s úgy az állandó választmány, mint saját részéről a legmelegebben üdvözlő ő méltóságát az elnöki székben. — Ezután a megye költségvetési előirányzata tárgyaltatt.

Vizsgálati bizottságok az eperjesi jogakademiában. Első alapvizsgálati bizottság: Elnök: Dr. Horváth Odón, dékán. Helyettes elnök: Glós Károly és Dr. Horovitz Simon. Pótagok: Dr. Ferenczy Elek és Dr. Szlavik Mátyas. Második alapvizsgálati bizottság: Elnök: Dr. Horváth Odón, dékán. Helyettes elnök: Glós Károly, prókékán. Rendes tagok: Glós Károly és Dr. Ferenczy Elek. Pótagok: Dr. Horovitz Simon és Dr. Szlavik Mátyas. Államtudományi államvizsgálati bizottság: Elnök: Glós Károly. Rendes tagok: Hörk József és Dr. Ferenczy Elek. Pótagok: Dr. Horovitz Simon és Dr. Horváth Odón. Az államtudományi államvizsgálati bizottság kiltagjai: Póchy Zsigmond, Sárosmegeye alispánja, Dr. Berzeviczy Albert, miniszteri tanácsos, Fuhrmann Andor, szab. kir. Eperjes város polgármesterre, Matavovszky Janos, kir. adófelügyelő, Kovaliczky Mihály, Sárosmegeye tisztii ügyésze, Dr. Tahy Mihály, Sárosmegeye főjegyzője, Dr. Fűzy Béla, szolgabíró, Dr. Propper Adolf ügyvéd, Krajczel Aladár, városi tanácsnok, Jogtudományi államvizsgálati bizottság: Elnök: Dr. Horovitz Simon. Rendes tagok: Schulek Gusztáv és Dr. Ferenczy Elek. Pótagok: Glós Károly és Dr. Horváth Odón. A jogtudományi államvizsgálati bizottság kiltagjai: Dr. Schmidt Gyula, országgyűlési képviselő, Palugyai Gusztáv, kir. törvényszéki elnök, Huszár Ferdinand, kir. ügyész, Molitorisz István, kir. törvényszéki bíró, Kubinyi Aurél, az eperjesi ügyvédi kamara elnöke, Dr. Mosánszky Győző, ügyvéd, Dr. Glöck Lipót, ügyvéd, Klefner Gyula, ügyvéd, Tomka Agoston, ügyvéd.

Képviselő-választók névjegyzéke. A központi választmány múlt pénteki ülésében végleg meg lett állapítva az 1887-ik évre esszeirt képviselő-választók névjegyzéke s ez alkalommal tárgyalattak az egyes felszólalási kérvények is.

Segélyre szorult községek. A jég által levert Andrásvágás község 100 frtot kapott vetőmag beszerzésére a miniszteriumtól; s ugyancsak a jég által levert N.-Jakabvágás község 511 frtnyi és Berthót község 305 frtnyi állami kölcsönért folyamodott.

Megbüntetett kártyázók. Folyó hó 15-én a helybeli kir. járásbírósnál azon nasivásistákat, kiket H. F. rendőrségi írrok feljelentett, megbüntettek, és pedig a bankárt Iglódy Benjámin 30 forintnyi pénzbírságra, esetleg 10 napi elzárásra, Rosenvaszer Jakabot mint résztvevőt 10 frtra vagy 5 napi elzárásra és Maurer Lajos ezukrást ugyanily büntetésre. — M. helynyugodott az ítéletben, J. és R. azonban felebbezték, de később visszavonták a felebbezést. Három feljelentett nasivásistát felmentettek, mert azok azt mondták, hogy ők a kártyázók mellett csak feketészek voltak.

Figyelmeztetés. Fridman B. zálogkölesön üzletében f. é. október hó 1-én a lejárt tárgyak el fognak árvereztetni, mire az érdekelteket figyelmeztetjük.

Honvéd szemle lesz városunkban f. évi október hó 1-én és pedig a honvéd laktanýa-

ban, melyre az összes helyben tartózkodó honvédek, a kik ez évben tényleges szolgálóban nem álltak — megidéztek. Útőzlemle Kassán lesz november 18-án.

Megszökött rab. Plessinger Ernő 29-éves sovány, közép természetű rab, a ki 15 évre volt elítélve, a pestvidéki kir. törvényszék börtönéből megszökött. — Rendőrileg nyomoztatik.

A korcsmázás ellen igen jó szert talált fel Göndöcs Benedek békés-gyulai apát. A derek néparát indítványára Gyula város még a múlt évben egy népkertet létesített, abban tőzzenét, majd tánchelyiséget s most már minden vasárnap a nép, minden két hétben egyszer az intelligencia rendez táncmulatságokat. E mulatságokban való részvételért minden belépő 5 krt fizet, melyből a cigányzenét, világítást fizetik. A fennmaradó összegből tűzi-játékokat, léggömböket és egyéb meglepetéseket szereznek be, végül pedig alapot gyűjtenek, melyből Benedikty építő terve szerint csinos vígadót fognak építeni. A népmulatság főelőnye az, hogy 5 krnál többe nem kerül, mert korema vagy bormérő helyiség nines és nem is lesz. Hogy mily közkedveltségnek örvendenek a népmulatságok, az bizonyítja legjobban, hogy az első napon 780, a másodikon 1148, a harmadikon 1322 egyén jelent meg a nép köréből, az intelligenciából pedig 300—500-an. Ajánljuk az eszmét a néparátok figyelmébe.

Az olasz koplaló. Sucei koplalásának 21 napján kiadott jelentése így hangzik: „Érverés 80; lélekzés 18; hőkök 371; erőmérő 56; súly 50.900. Sucei, mint rendezes, nap-hosszant több testgyakorlatban vett részt. Egy idő óta orvosok, kiváló tudományos férfiak, egyetemi tanárok özőlenek Sucei látogatására. Azonban munde nem sokat hoz Sucei konyhájára. Azt sajnálja, hogy nem Angliában vagy Franciaországban koplal, hol a fogadásokon sokat nyerhetne. Itt merőben az orvosok prédája, kik a mennyire bizalmatlanok voltak iránta koplalása első napjaiban, annyira érdeklődnek most iránta s nem hagyják neki békét, forgatják előre, hátra; vizsgálják szilárd, agyfolyós és lég-nemű állapotban. Valódi nemzetközi kegyetlen üldözést követnek el rajta. Első tekintetre senki sem mondáná, hogy 21 nap óta koplal, azonban bőre fakósága, beesett szemei elárulják szervezetének emésztődését. Arra a kérdésre, hogy telen kibírná-e a koplalást, a mi tudvalevőleg nehezebb, Sucei minden tétovázás nélkül igennel felelt. Itálának, melyből a koplalás kezdetén 60 grammot ivott, az a hatása van, hogy ha a koplalás hetedik napján az illető rosszul érzi magát, már 60 grammot be kell vennie; de ha a rosszul-létnek semmi nyoma, mint nála nines, akár hónapokig koplalhat. A titkos ital, képeso-latban megszabott életmóddal bákrine nézve is lehetővé teszi a koplalást. Sucei a tápláléknak most semmi szükségét nem érzi; a koplalás első napjaiban még volt néha étvágya. Észjárása világos, világosabb mint az élet közönséges körülményei közt; a mult legesekelelyebb mozzanataira visszaemlékezik. Másra éheznek Sucei: aranyra. Tanner sikerei lebegnek szeméi előtt. Arra számít, hogy vállalata gyümölcsöző lesz, gyümölcsözőbb, mint hálátlan hazájában. Ezenkint 4 nagy koplalásra vállalkozik. A milanoi koplalás nem jövedelmező, mert a kormányknak fizetett adó a belépti díjak egy részét felemészti.

Hírek a szomszéd megyékből.

— **Felhőszakadás** volt Kassán és környékén vasárnap délután. Öt óra előtt pár percet elnyugat felől sötét felhők toltak a város felé. Előbb csak szemtelni kezdett az eső, mignem hatalmas zápor eredt meg sűrűn hulló nagyszemű jéggel vegyest. Első rohama, mely valóságos felhőszakadás volt, mintegy 7—8 perczig tartott, azután a zápor mérsékeltebb lett, a jég is mind ritkábbá vált. A jégesés összesen 16 perczig tartott s a szőlőkben tetemes károkat okozott. A városban kívül még nagyobb volt a felhőszakadás, a hegyekről árként omló víz a József külváros több utcáját elöntötte és egy házat is összerombolt. Egy fiu az ár által felszakított hidról az árokban hőmpolygó vízbe bukott, de baj nélkül kimentették. A szomszédos Miszlóka községben is nagy volt a felhőszakadás.

A honvédség fegyvergyakorlata. József főherczeg 9-én Kassára érkezett Graef tábornagy és báró Nyáry Albert altábornagy kíséretében, hogy a honvédség fegyvergyakorlatát megsemlélje. Következő napon ez alkalomra báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter is megérkezett. A szemle 10-én reggel 8 órakor kezdődött a 9. és 10. földandár megvizsgálásával. A 9-ik földandár Villám őrnagy vezetése alatt reggeli 5 órakor vonult ki, hogy Bérczát megszállja, a 10-dik földandár Lehoczky alezredes vezénylete alatt fél órával több indult oda, hogy a megszállt helyiséget visszafoglalja. 11 órakor a gyakorlat véget ért. Fejérváry miniszter e nap délutánján megvizsgálta a sátoztáborn, hol Máriaissy altábornagy a tisztikar élén fogadta őt. Szeptember 11-én József főherczeg kíséretével és Fejérváry miniszter reggel 9 óra előtt indult ki a honvédség gyakorlataira, mely Kassától északi irányban tartott következő föltevessel: beérkezett hírek szerint a nyugati irányból a Kassa felé közelgő ellenség előző napon Jászó-Ujfalu és Hilyó helyiségeit nyomult elő, melyet a kassai hadtestnek fel kellett keresni, miért is Wildner alezredes parancsot kapott, hogy a bilszi magaslatok irányában Alsó-Tökés felé nyomuljon, hogy az ellenség menétét megakadályozza. Egyidejűleg haszoncélból egy hadosztály Bukócz és egy másik Kis-Éda felé indított meg. Villám őrnagy földandára azt a parancsot kapta, hogy a bilszi magaslatokat megszállva tartsa. Döntőök voltak északon Soos őrnagy, délen Lehoczky alezredes, a lovasság részéről Schlippenbach alezredes. A harez kifejtése imponás látványt nyújtott s különösen a huszárság erős aciója meglepő volt. A feltevés igen sikerült és József főherczeg a maga köré gyűjtött tisztikarnak teljes meglegedést fejezte ki. A gyakorlat 11 órakor ért véget. József főherczeg Fejérváry báró miniszterrel a délutáni vonattal a fővárosba utaztak.

— **Égő hegy.** A szomolnokai kénbányákban tűz ütött ki s erről a Zipser Bote-ban a következőket olvassuk: „Utleírásokban olvasunk ugyan egyszer-másszor égő hegyekről, de hogy egy idő óta a Szepességekben is van ilyen, bizonyára sokak előtt ismeretlen volt s a legtöbb embernek igen hihetetlenül hangzik. Es mégis így áll a dolog. A mult hó 31-én egy kihalmozott s magától meggyuladt kénrakásról tüzet fogott a völgy szín fölött több mint 100 méter magasban fekvő Erzsébet-tárna is, melyet a forró bányagázok eltávolítására csupán szelelő-tárnál használ-nak. A tárna száraz gerendázata mint a szalma lobbant fel. Néhány pillanat múlva a tárna tüzökádó kráterhez hasonlított; a lángok száz méternél magasabban csapkodtak ki a sötét ég felé. Ez a szörnyű-szép látvány csak egy pár pillanattig tartott, ekkor a tárna egybeomlott. A folyvást képződő kénigázok ennek

következtében nem juthattak ki s azóta a szer-tesztét ágazó bányát járhatatlanná tették. Négy bányász, ki az oltással volt elfoglalva, a tár-nabeli katasztrófa alkalmával súlyos égési se-beket kapott, s a megfuladtól törtsáik csak életveszedelemmel menthették meg őket. Egyi-kük később a belehelt kénigázak következté-ben meghalt s a többi is még mindig vesze-delemben forog. A tűz pedig a hegy belse-jében egyre folytatja pusztítását. Egy második tárnát csak nagy nehezen lehetett megmen-teni. Az égő hegy folyvást kénigázok fellegé-be van borulva és a közelfekvő házakat ki kell üríteni. Az oltási munkálatokat éjjel-nappal a legnagyobb erővel folytatják, mégis hetekbe sőt hónapokba foghat telni, míg a pusztító tűzön erőt lehet venni. A katasztrófa által okozott direkt kárnál nagyobb az indirekt, mert két szomszédos magánbányában a munká-t be kellett szüntetni, minek következtében számos munkás a kenyerét vesztette. A kén-kova-bányákban különben a hőmérsék állan-dóan abnormis; sok helyütt a nagy hőség miatt nem lehet dolgozni. Sokszor megesik az is, hogy az ember a meleg kénkovát nem bírja kezén eltartani. A tisztviselők és munkások bölcsességének és szakadatlan tevékenységének mégis sikerülni fog talán a tüzet rövid idő alatt eloltani.

— **A veszett eb áldozata.** Szkaroson Pétery Ferencz ref. lelkész nő rokonát, egy kis leánykát július 10-én veszett kutya harapta meg. Az ebet agyonverték, de a leánykát nem adták gyógykezelés alá s rajta 9 hét múlva a veszetségi jelei kezdtek mutatkozni. Ekkor behozták a kassai kórházba, hol f. hó 11—12-ik között éjjel a szerencsétlen leányka meghalt.

Leányok tornatanítása. Horváth Lajos s torna-tanár Kassán, a folyó 1886/87 tanévben leányok részére tornatanfolyamot nyit. A tanítás október 1-jén veszi kezdetét. Évi díj 10 frt. Ez ügyre vonatkozólag nevezett tanár úr bővebb felvilágosítással készség-gel szolgál. Mi jó szolgálatot teljesítünk az ügynek, midőn a dolgot felelmitve, melegen ajánljuk azt az érdekelte szülők figyelmébe.

— **Vakmerő murár.** Öt kőmives-tanonez: Hrivnyák Imre és Mátyas, Benkó Imre, Kos-sikár János s Murankó András vasárnap f. hó 12-én délután Kassán a vasuti hid mellett für-dőtek, furdésután pedig a hidra kéltek, mignem a 245. számú tehervonattal megérkezett. Ekkor félre mentek Murankó kivételével, ki a vágány közepére állván, kalapjával a közelgő mozdony felé integetett. A mozdonyvezető nem tudván mire magyarázni a dolgot, a vonatot megál-lított, mire a kőmivesek nagy nevetés közt elfutottak.

— **Emberölés.** Polonkán Szkalos Gusztáv és Maruskin Mihály legények a mezőn mar-halegettetés alkalmával egy pipászor miatt összeshólkóztak, melynek veredés lett a vége, melynél M. M. a gyengébb huzta a rö-videbbet, aki aztán a helyszínéről hazafutott s elpanaszolta baját atyjának. Az öreg esen-des jóra való embernek ismerik a községben, ezáltal azonban fiának panaszra, de még inkább ne-jének igaztása annyira tűzbe hozta őt, hogy reggel elment a győztes legény házához s ütlegelni kezdte azt, miközben még jobban felingerülvén, egy kezeügyébe akadt moogy-rófabottal úgy fejbe találta ütni a legényt, hogy az összeesett s pár perc múlva kiadta lelkét. A szerencsétlen embert bekisérték a nagyrőcei járásbírósnak börtönébe.

— **Nyul helyett asszonyt lőtt** a diós-győri erdővéd e napokban. Az erdővéd rá-puskázott egy nyulra, de nem talált. A nyul eltűnt a bokrok közt. Ugyanott egy szegény asszony száraz galyat gyűjtött s az erdővéd hallván a zajt, azt hitte, hogy az elugrott nyul van ott. Másodsor is rápuskázott, de

mivel meg vagy halva, megbocsátok neked mindent, ha beleegyezésedet adod. Ugy-e, hogy ninesen ellenvetésed?

— Lássá, az őnem tiltakozik! — mondá diadalmasan az álnok Grippling. — aki hall-gat, az beleegyezik!

Bowley asszony kezét nyújtott a tudós-nak s lesütötte tekintetét. Tudta tapasztalás-ból, hogy így illik ilyen pillanatban.

Grippling bucsut vett a vigasztalható özvegytől.

— Ne felejtse el az emlékkövet, — mondá ez, — különösen arra kérem, hogy a hasonlatosságra fektessen súlyt.

— Ne féljen asszonyom, lelkeembe véve hordom a kedves elhunyt vonásait! — vála-szolt a kaján Grippling.

Utóvégre, már nem halaszthatom tovább; ki kell tehát mondanom, hogy Gripplingnek erre nézve különös terve volt. Hogy jobban tarthassa épségben Bowley testét, galvani-zálni akarta a boldogtalant. Ez volt régi vágya, s a sors ugy akarta, hogy fényesen teljesedjék: elefánt, teve, ökor helyett — egy valóságos tudós!

Hazament, hogy villanyos telepeit rendbe hozza. Terve az volt, hogy az éj beálltával odalopózik Bowleyekhez, egy meghitt em-bere segítségével elviszi a holttestet s rögtön beleteszi a villanyos furdóba, ahonnan az galvanoplasztikai remekként fog előkerülni.

Hasonlót tervezett eleinte Dodl is, kivéve az utolsó pontot, a villanyos furdót. De ké-sőbb meggondolta a dolgot: mennyivel érde-kesebb lesz a könyv, ha ő Bowleyt egy egész éjen át a családi sírboltban hagyja fekvődni,

a hol az igazán átérzheti, mit tesz az, élve eltemetve lenni.

A szegény Bowley már nagyon megsoka-lta a tudományos tréfát. S a mi végleg kétségbevitte, egy új ellenség is jelentkezett: az éhség.

Az éj beállt s a tudomány áldozata egész-szen egyedül volt a nagy teremben, melyben ravatalát fölállították. Kiállhatatlan hőség uralkodott, mert a nyolcz óriási viaszgyertya, mely 48 óra óta ravatala körül égett, csak-ugyan befűtött neki. Néha egy forró viasz-esepp homlokára esett, s ilyenkor azt kérdezte magában, vajjon nem a pokolban van-e már, melynek létét igazi tudósként mindig tagadta.

„Világos, hogy eltévesztettem az adatot, — monologizált magában a szegény Bowley — s most mindenki halottnak tart. Holnap fogják testemet boncolni; van tehát mégis egy chanceom, t. i. az, hogy az első met-szésnél, melyet husomba tesznek, fölbredek. Ha pedig itt is tulerősnek bizonyul az altató szer, akkor furesa mulatság lesz az! De ez még mind hagyján! Csak ne volnék olyan átkozottul éhes. Látott már ilyent az ember? egy halott, aki csaknem elvész éhen!”

Mikor ennyire jutott magánbeszédében, valaki megfogta fejét. Új remény ébredt benne: hátha Dodl jött el utolsó kísérletet tenni rajta.

Nem Dodl volt, hanem a kaján Gripp-ling. Fejénél, a bölcsesség és tudomány e nagy tárbázánál fogta meg Bowleyt, cimborá-ja a két lábát emelte s így vitték nagy esendben az utcára, ahol már egy kocsai állott készen. Nem telt bele negyed óra s Bowley ott fekvő Grippling műtermében.

— Nem változott meg nagyon a kül-seje, — mondá Grippling.

— De azért ideje volt őt onnan elvinni, — válaszolt a famulus, — úgy tetszik, mintha kissé furesa illatot kezdene terjeszteni.

„De hiszen én élek! — dühöngött ma-gában Bowley — adta finnyás orru ficzkója, még illatosnak talál! Várj csak, ezt megke-serülöd!”

Grippling ezalatt megmagyarázta famu-lusának a követendő eljárás minden részletét. Leirta a medenczét, a villamosfurdó alkat-részeit, a két Volta-féle oszlopot s a módot, hogyan kell a villanyos erőt a delezességgel fokozni. Ezen előadás alatt hozzáállított ha-lottja „toillete“-jéhez.

Bepóltá egy nagy lepedőbe olyanfor-mán, hogy a melle szabadon maradt, fölpez-kelte jobb karját, melyet aztán a villamos fo-lyammal kötött össze s lábait rézfurdóba márt-totta. Aztán elkezdte nagyon sebesen for-gatni a villanyos gép köröndjét.

— Nézze csak, uram — mondá a famu-lus nevetve — ez az ur olyan arcot csinál, mint egy haragos majom.

— Olyan volt ennek mindig az arca, — válaszolt közönyösen Grippling.

— Szemtelen! — dühöngött magában Bowley.

— Fokozni kell a villanyos folyamat! — javasolá Grippling.

Abban a pillanatban, mikor a hatalmas folyam egész erővel átjárta Bowley testét, ez megmozdult s kinyújtott jobb keze hatalmas pofont mért Grippling arcára. Egyszersmind a vélt hallott meg is szólt, csak egy szót mondott: „gazember”. Ez elbocsátotta a gé-pet és futni kezdett. Famulusa követte őt.

Nem mintha megijedtek volna, de siettek föl-jegezni az új földevezést; a villanyos folyam eddig is elég esodát művelt, de hogy a hol-takat megszólaltatta volna, erre még nem volt eset! Grippling elhatározta magában, hogy könyvet ír a dologról s a tudományos akadé-miának ajánlja.

Mikor Bowley magára maradt, amint zsbibadt tagjai megengedték, kimászott a réz-furdóból. Lábai egészen megmerevültek s lehajolt, hogy megdörzsölje azokat. Szent Isten! lábai egészen a térdig rézoldattal vol-tak keményen bevonva.

Hanem azért nem csapott zajt, mert attól tartott, hogy nevetésség teszi magát. Magára vette ruháit s a mennyire rezes lábai enged-tek, sietett Dodl barátját fölkeresni. Az a gondolat vigasztalta, hogy legalább nem kell többé harisnyát viselnie. Dodlhoz érve, elő-ször is két font húst vágott be beafsteek alak-jában, aztán tollba mondta barátjának benyo-másait. A két tudós irással töltötte az éj hátralevő részét.

Bowley, mint igazi yankee, nem tett ne-jének szemrehányást. A jó Bowley asszony csakhamar megvizsgálódott s érzékeny levelet írt Gripplingnek, amelyben vigasztala csalódásáért s ígértet tett neki, hogy „leendő alkalommal beváltja szavát.”

— Soha! — mondá méltatlankodva a felsült Grippling, — hogy én nőül vegyem egy olyan férfinak leendő özvegyét, ki a leg-szebb galvanoplasztikai operációkat idősze-rűtlen fölbredezésével tönkre tette! Soha!

nyul helyett az asszonyt találta, kit vérben fetrengve a bokrok közt talált meg. Az erdővéd hazaszállította az asszonyt s maga jelentette be az esetet a díószyóri előljárásiúgnak.

— **Négy szentséget vett fel egymásután** Rózsahegyen f. hó 8-án, Császska székes püspök ottani bérmálása alkalmával egy Gross Márk nevű zsidó. Először megkeresztelték, mely szentségnél a prépost-plébános és nővére voltak a keresztszülők, aztán az oltári szentséghez járult, egy kath. nővel házassági frigyre lépett és nyomban a bérmálás szentségét is felvette. Vele együtt a püspök ezernél több hívet bérmált meg egy nap alatt.

— **Szörnyeteg.** Az „Ugoesa” írja: Szászfalu ugoesamegyei község lakosait egy a Tisza felőli oldalon a tengeri között tartózkodó szörnyeteg tartotta rettegésben. Ugyanannyira, hogy a mezőre menni, vagy a malomba egyedül senki sem mert. A szörnyeteg, mint azt szavahihető szászfalusiak állítják, emberalakú, nagy szakállal, kopasz fejjel s teljesen Ádám kosztümben jár. Eledele tengeriszárból, berkenyéből és nyers tökből áll. A férfaktól egy kicsit tart, de a nőket és gyermekeket megtámadta. Nevezett község elhatározta, hogy

a szörnyetegre hajtóvadászatot tart s arra minden fegyverfogható férfi, puskával, vasvillával és minden kigondolható hadi eszközökkel felszerelve ki is állott s megkezdett a nagy hajtás. A puskások és hajtók az említett területen kört képezve húzódtak összebb-összebb s mikor a kör egészen összehúzódott, meglátták a szörnyeteg egy pajtába aludva. Meg volt tehát a nagy öröm. Igen, de ki lesz az a bator, a ki megfogja. A mint ezen tanakodának, a szörnyeteg felébredt s villámsebességgel rohant a hajtók

zárt sorainak s azt keresztül törvén, elmene-kült a tekeházi határra s most már Tekeháza községet tartja rettegésben. A kérdéses szörnyeteg hiteles forrásból merített adatok szerint Szászfalu, F.-Ardó és Tekeháza községek határain is garázdálkodott, hol állítólag néhány gyermeket is megmárt. Alkalmasint valami szerencsétlen örült, ki rettegésben tartja a nevezett községek lakóit.

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

H I R D E T É S E K.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb szépirodalmi képes hetilapja.

A „Képes Családi Lapok”

1—3 1886. október elsején a kilencedik évfolyamba lép

Lapunk életideje a legkézzelfoghatóbb bizonyíték arra nézve, hogy a hazai családoknál befogadott kedvelt barátta lett s a legnemesebb örömmel mondhatni, hogy a „Képes Családi Lapok” terfoglalásával sok kétesbecsű selejtes tartalmú, különösen külföldi olvasmányokat szorítottak le a családok asztalairól, melyek részint hiu izéretekkel, részint nagy hangzal folyton kísértének megvesztegetni a hazai község jóhiszeműségét. Lapunk tartalmára nézve a kiadó és szerkesztőség versenyezni fognak a buzgalomban, hogy továbbra is fokozott mérvben kiemeljék a község támogatását. Közölni fog jeles eredeti és fordított költeményeket, beszédeket, rajzokat, népmeséket, szépirodalmi, egészségügyi cikkekkel; a rohanó idővel tartand minden irányban. Heti társaság, adomák, apróságok, hírek, talányok stb. stb. fogják élénkíteni a lap tartalmát és azon leszünk, hogy a szövegbe nyomott képei a legjelesebb külföldi lapokban közlökkel kiállják a versenyt.

A képes családi lapok előfizetési ára:

Egész évre 6 forint. Félévre 3 forint. Negyedévre 1 forint 50 kr.

Előfizetéseket elfogad minden hazai könyvkereskedés.

Mutaványszámokat küld ingyen és bérmentesen

a „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala BUDAPESTEN,

IV. kerület, papnövelde-utca 8. szám alatt.

A Waniek-kertben
egy
butorozott lakszoba
minden órában kiadandó.
Bővebben a kert-tulajdonosnál.

Megvételre kerestetnek készpénzfizetés mellett

egy szép

nemesi birtok

vagy

uradalom

első osztályú szántófölddel vagy vágható erdővel — tőkebefektetésül.

Kastély, jó gazdasági épületek kívánatosak.

Ajánlatok birtokosoktól intézendők: Horváth és Potz Richard m. kir. nyug. főerdészekhez Bécs, Margarethenstrasse Nr. 12.

Egy

a kalvaria hegy mögött lévő

Lehoczky-fele

partos kert

eladó.

A közelebbi értesítés Kovácsy János ügyvéd urnál kapható.

Brünni kelméket

elegans
őszi vagy téli
öltözetekre,

3,10 méter kivevő szelvényekben mindegyik éppen egy férfiöltözetre elegendő, frt 4,80 igen finom frt 7,75 legfinomabb frt 10,50 legelsőlegfinomabbat

valódi gyapjuszövetből

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje frt 2,50 egész örfing. Loden frt 2,25 egész örfing. Női posztók méterje frt 1,2 krtól 2,50 krtig, megkül. bárkinék is posta utánvet mellett.

Feintuch-Fabrik-Niederlage
SIEGEL IMHOF

BRÜNN.

Nyilatkozat: A fentebbi cég szövegi szilárd és izlésteljes kivitel valamint kiválkepeni tartósság által tünnek ki. Ezek elismert megbizható szilárdsága és rendkívüli munkaképessége egyszermind az iránt is kezességet nyújt hogy csakis a legjobb árú s pontosan a választott minták szerint lesz szállítva. Kivánatra fentebbi raktár mintákkal ingyen és bérmentve szolgál.

4478. ksz.

1—2

H i r d e t m é n y.

Alólirott városi tanács részéről közhírré tétetik, hogy a városi bormérési fogjak folyó évi november hó első napjától számítandó három évre való bérbeadása ezeljából folyó évi szeptember hó 29-en d. e. 10 órakor a városi tanásteremben nyilvános árverés fog tartatni.

Közhírré tétetik továbbá, hogy a felkúlvárosi laktanyai kantinnak folyó évi november hó 1-jétől számítandó 3 évre való bérbeadására nézve folyó évi szeptember hó 30-án szintén d. e. 10 órakor a városi tanásteremben nyilvános árverés lesz.

A bérleti szándékozók értesítetnek, hogy mindkét bértárgya vonatkozólag az árverési feltételeket a számvétségül megtekinthetik s hogy a szóbeli árverés megkezdéséig az ajánlati összeg 10 százalékát tévő bántapénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok is el fogjak fogadtatni.

Eperjes sz. kir. város tanácsa 1886. évi július hó 22-en tartott üléséből.

Árverési hirdetmény.

A sirokai közbirtokossági

ítalmérési jog

fog f. évi szeptember 23-án délelőtt 10 órakor Sirokán a körjegyző irodájában 1886. október 1-től kezdve 5/4 évre — az eddigi bérlő veszélyére — a közbirtokosság jóváhagyásának feltétele mellett szóbeli árverés után

bérbe adatni.

Földi Gyula,
körjegyző.

2875. 1886. tk. számhoz.

Hirdetmény kivonat.

Az eperjesi törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, miszerint a m. kir. államkincstárnak, Bartos János elleni ügyében 199 frt 28 kr. s jár. behajtása tekintetéből:

1. Elárvereztetik Eperjes város 1191. sz. tjkvébeni beltelek és 303. ösz. sz. ház.
2. Kikiáltási ár 696 frt.
3. Az árverés a kebelbeli tkvi hivatalban 1886. november hó 10-én délelőtt 10 órakor tartatik meg.
4. Venni szándékozók kötelesek 69 frt 60 krt készpénzben, vagy óvadékpapirokban bántapénzzel letenni.
5. A vételár egyenlő részletekben, és pedig az első részlet egy-, a második két- és a harmadik három hónappal a leütéstől számítva 6% kamatokkal az eperjesi adó-mint letéti hivatalba lefizetendő, bántapénz az utolsó részletbe beszámítatik.
6. A feltételek alulírt hatóságnál megtekinthetők.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1886. évi augusztus hó 7-én.

Palugyay,
elnök.

Hazslinszky,
jegyző.

82. sz.

2—1

Haszonbéri árverési hirdetmény.

Bártfa sz. kir. város községe részéről közhírré tétetik, hogy a tulajdonához tartozó alább elősorolt javadalmak és fekvőségek f. 1886. évi szeptember 27-én és október hó 11-én mindig reggeli 9 órakor a városi tanásteremben nyilvános árverés után bérbe fognak adatni, és pedig:

1. Sverzsói birtok, kikiáltási ár 300 frt
2. Városi „Kávéház” vendégfogadó 666 „ 66 kr.
3. „Fekete Sas” 200 „ —
4. Zabavai koresma 180 „ —
5. Lukaviczai 61 „ —
6. „malom” 30 „ —
7. Tarnói 225 „ 37 „

Az árverés minden részletre külön szóbeli meg írásbeli is, — az írásbeli ajánlatok 10% bántapénzzel ellátva a szóbeli árverés megkezdése előtt elfogadtatnak.

Az árverés jogérvénye a közgyűlés jóváhagyásától tétetik függővé.

A részletes feltételek a városi irodában a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Bártfán, 1886. évi szeptember hó 9-én tartott városi képviselő-testületi közgyűlésből.

Rhody Alajos
polgármester.

Jaschik
jegyző.